

Suvestinė redakcija nuo 2009-10-02 iki 2010-08-17

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [80-2357](#), i. k. 0991100NUTA00001019

Nauja redakcija nuo 2005-10-23:

Nr. [1090](#), 2005-10-18, Žin. 2005, Nr. 126-4477 (2005-10-22), i. k. 1051100NUTA00001090

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL VIETOS GYVENTOJŲ APKLAUSOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

1999 m. rugsėjo 20 d. Nr. 1019

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [60-1183](#); 2005, Nr. [88-3284](#); 2009, Nr. [38-1445](#)) 13 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1183](#), 2009-09-23, Žin., 2009, Nr. 117-5017 (2009-10-01), i. k. 1091100NUTA00001183

1. Patvirtinti Vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašą (pridedama).
2. Pavesti Vidaus reikalų ministerijai patvirtinti apklausos dalyvių sąrašo lapo ir apklausos balsų skaičiavimo protokolo formas, jų pildymo pavyzdžius, taip pat apklausos patalpų įrengimo reikalavimų aprašą.

MINISTRAS PIRMININKAS

ROLANDAS PAKSAS

VALDYMO REFORMŲ IR
SAVIVALDYBIŲ REIKALŲ MINISTRAS

SIGITAS KAKTYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. 1019
(Lietuvos Respublikos
Vyriausybės 2005 m. spalio 18 d.
nutarimo Nr. 1090 redakcija)

VIETOS GYVENTOJŲ APKLAUSOS TVARKOS APRAŠAS

1. Vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašas (toliau vadinama – šis Aprašas) reglamentuoja vietos gyventojų apklausos (toliau vadinama – apklausa) subjektus, dalyvius, būdus, organizavimą, rezultatų nustatymą ir naudojimą, apklausą organizuojančius ir vykdančius subjektus, jų teises ir pareigas steigiant ar panaikinant Lietuvos Respublikos teritorijos administracinius vienetus, nustatant ar keičiant jų ribas ir centrus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1183](#), 2009-09-23, *Žin.*, 2009, Nr. 117-5017 (2009-10-01), i. k. 1091100NUTA00001183

2. Apklausa rengiama tose teritorijose, kuriose numatoma steigti ar panaikinti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinius vienetus, nustatyti ar keisti jų ribas ir centrus. Apklausos tikslai neturi prieštarauti Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir kitiems teisės aktams.

3. Apklausos tikslas – sužinoti vietos gyventojų nuomonę dėl:

3.1. naujų savivaldybių steigimo, esamų savivaldybių panaikinimo;

3.2. siūlymų keisti ar nustatyti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų – savivaldybių ar apskričių – teritorijų ribas ir centrus;

3.3. jų gyvenamosios vietovės teritorijos administracinio priklausymo vienai ar kitai savivaldybei.

4. Apklausos subjektai teritoriniu principu gali būti:

4.1. savivaldybės teritorijos gyventojai;

4.2. seniūnijos teritorijos gyventojai;

4.3. gyvenamosios vietovės (miesto, miestelio, kaimo) gyventojai.

5. Apklausoje turi teisę dalyvauti apklausiamos teritorijos gyventojai, turintys teisę rinkti šios savivaldybės tarybą.

6. Dalyvavimas apklausoje yra savanoriškas ir grindžiamas visuotine lygia teise tiesiogiai ir asmeniškai pareikšti nuomonę.

7. Apklausą skelbia ir koordinuoja Vidaus reikalų ministerija (toliau vadinama – apklausos koordinatorium). Apklausą vykdo vietos gyventojų apklausos vykdymo komisija (toliau vadinama – apklausos komisija).

8. Apklausa organizuojama:

8.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės iniciatyva;

8.2. gavus bendruomenės iniciatyvinės grupės (toliau vadinama – iniciatyvinė grupė) ar savivaldybių tarybų pasiūlymus steigti naujas savivaldybes, panaikinti esamas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas bei centrus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1183](#), 2009-09-23, *Žin.*, 2009, Nr. 117-5017 (2009-10-01), i. k. 1091100NUTA00001183

9. Šio Aprašo 8.1 punkte nustatytu atveju apklausos koordinatorium per 20 darbo dienų skelbia apklausą.

Šio Aprašo 8.2 punkte nustatytu atveju apklausos koordinatorium per 20 darbo dienų nuo gavimo teisės aktų nustatyta tvarka išnagrinėja iniciatyvinės grupės ar savivaldybių tarybų pasiūlymus dėl naujų savivaldybių steigimo, esamų panaikinimo, jų teritorijų ribų ir centrų nustatymo ir keitimo, vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka įvertina numatomos steigti savivaldybės ir savivaldybės (-ių), kurios (-ių) teritorijos (-ų) ribas numatoma keisti dėl naujos

savivaldybės steigimo, atitiktį Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo (Žin., 1994, Nr. 60-1183; 2009, Nr. 38-1445) 7 straipsnyje nustatytiems kriterijams, priima sprendimą dėl apklausos ir apie ją informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybę.

Sprendime dėl apklausos vykdymo nurodoma apklausos komisijos sudėtis, apklausos komisijos pirmininkas ir jo pavaduotojai, apklausos komisijos padaliniai (jeigu jie sudaromi), apklausos vykdymo data, vieta ir būdas. Sprendimas įforminamas vidaus reikalų ministro įsakymu.

Jeigu apklausoje turi teisę dalyvauti daugiau kaip 5 000 vietos gyventojų, vidaus reikalų ministro įsakymu apklausai vykdyti iš apklausos komisijos narių gali būti sudaromi apklausos komisijos padaliniai, kuriems vadovauja apklausos komisijos pirmininko pavaduotojai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, Žin., 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

Nr. [1183](#), 2009-09-23, Žin., 2009, Nr. 117-5017 (2009-10-01), i. k. 1091100NUTA00001183

10. Apklausos komisija sudaroma iš vietos gyventojų. Į apklausos komisiją turi būti deleguota atstovų iš savivaldybės (savivaldybių) administracijos (administracijų). Kai apklausa rengiama gavus iniciatyvinės grupės pasiūlymą steigti naujas savivaldybes, panaikinti esamas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas bei centrus, į apklausos komisiją gali būti įtrauktas iniciatyvinės grupės atstovas (-ai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, Žin., 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

Nr. [1183](#), 2009-09-23, Žin., 2009, Nr. 117-5017 (2009-10-01), i. k. 1091100NUTA00001183

11. Apklausos koordinatorius, priėmęs sprendimą vykdyti apklausą, ne vėliau kaip prieš 20 dienų iki apklausos pradžios informuoja savivaldybės merą ir savivaldybės administracijos direktorių apie apklausos tikslus, vykdymo vietą, laiką ir vykdytojus, o savivaldybės administracijos direktorius apie tai skelbia vietos spaudoje, oficialiame tinklalapyje ir skelbimų lentose (ten, kur jos apklausiamoje teritorijoje oficialiai įrengtos) ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki apklausos pradžios. Pakartotinis skelbimas vietos spaudoje skelbiamas ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki apklausos pradžios. Savivaldybės administracijos direktorius iš apklausos koordinatoriaus pasiima apklausos dalyvių sąrašo lapus, kitus apklausos vykdymo dokumentus, jų pildymo pavyzdžius ir pateikia juos apklausos komisijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, Žin., 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

12. Apklausiamos teritorijos gyventojų apklausos būdai yra šie:

12.1. tiesioginis gyventojų nuomonės pareiškimas apklausos dalyvių sąrašo lapuose apklausos koordinatoriaus nurodytose vietose bei patalpose ir jo nustatytą dieną nuo 8 iki 22 valandos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, Žin., 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

12.2. gyventojų nuomonės pareiškimas sueigoje (sueigose) atviru balsavimu (sueigos šaukiamos tik gyvenamojoje vietovėje ar seniūnijos teritorijoje, kurioje gyvena ne daugiau kaip 2000 gyventojų). Gyventojų sueigos balsavimo rezultatai įrašomi protokole, kurį pasirašo apklausos komisijos pirmininkas ir vietos gyventojų sueigos įgaliotas atstovas.

13. Jeigu apklausiama tiesioginiu gyventojų nuomonės pareiškimo būdu, atvykęs į apklausos vietą asmuo pateikia apklausos komisijos nariui asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Įsitikinęs, kad šis asmuo gyvena apklausiamoje teritorijoje, apklausos komisijos narys įrašo jį apklausos dalyvių sąrašo lape ir duoda pasirašyti po pasirinktu atsakymo variantu – „taip“ arba „ne“. Esant abejonėi, ar asmuo turi teisę dalyvauti apklausoje, apklausos komisijos narys įrašo asmenį atskirame laisvos formos apklausos dalyvių sąrašo lape (nurodydamas asmens vardą, pavardę, gimimo datą ir gyvenamąją vietą ir duodamas jam pasirašyti po pasirinktu atsakymo variantu – „taip“ arba „ne“), šiame lape pasirašo ir pateikia jį apklausos koordinatoriui kartu su kitais apklausos vykdymo dokumentais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, *Žin.*, 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

14. Apklausos klausimas, į kurį gyventojas turi atsakyti „taip“ arba „ne“, turi būti aiškiai suformuluotas, kad dėl turinio nekiltų jokių abejonių. Apklausos dalyvių sąrašo lapai numeruojami ir antspauduojami.

Jeigu apklausos reikia keliems sprendimams priimti, dėl kiekvieno jų balsuojama atskirame apklausos dalyvių sąrašo lape.

15. Apklausos patalpos įrengimo reikalavimus nustato apklausos koordinatorius.

16. Apklausos koordinatoriaus prašymu patalpas apklausai suteikia savivaldybės administracijos direktorius, o jas įrengia ir apklausos komisiją techniškai aptarnauja savivaldybės administracija.

17. Apklausos patalpoje turi būti iškabinti apklausai teikiamas sprendimo projektas (sprendimų projektai) ir šis Aprašas.

18. Apklausos dieną tam skirta patalpa atidaroma tik tada, kai susirenka ne mažiau kaip 3/5 apklausos komisijos narių arba ne mažiau kaip 3/5 apklausos komisijos padalinio narių.

19. Apklausos dalyvis pats pasirašo apklausos dalyvių sąrašo lape po jį tenkinančiu atsakymu. Apklausos dalyvis, kuris dėl fizinės negalios neįstengia pats pasirašyti, gali nurodyti kitą asmenį (išskyrus apklausos komisijos narį ar stebėtoją), kuris vietoj jo pasirašytų.

20. Politinės partijos, asociacijos ir iniciatyvinė grupė turi teisę skirti apklausos stebėtojus. Stebėtojas prieš apklausos pradžią pateikia apklausos komisijos pirmininkui arba jo pavaduotojui jį skyrusios politinės partijos, asociacijos ar iniciatyvinės grupės įgaliojimą ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Apklausos komisijos pirmininkas arba jo pavaduotojas įrašo stebėtoją į stebėtojų sąrašą, nurodydamas stebėtojo vardą, pavardę, jį skyrusią politinę partiją, asociaciją ar iniciatyvinę grupę, įrašymo į šį sąrašą datą, ir duoda stebėtojui pasirašyti.

Negalima atsisakyti įrašyti stebėtoją į stebėtojų sąrašą, jeigu asmuo, kuris turi būti įrašytas, pateikia visus dokumentus, kurie atitinka šio punkto pirmosios pastraipos reikalavimus.

Apklausos stebėtojas turi teisę reikalauti, kad apklausos komisijos pirmininkas, jo pavaduotojai ir nariai, taip pat apklausos patalpoje esantys asmenys laikytųsi Lietuvos Respublikos įstatymų, šio Aprašo ir kitų teisės aktų nuostatų. Apklausos komisijos nariai turi pasirūpinti, kad apklausos stebėtojui apklausos patalpose būtų sudarytos tinkamos sąlygos stebėti, kaip laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų, šio Aprašo ir kitų teisės aktų nuostatų. Stebėtojas, pats pažeidęs Lietuvos Respublikos įstatymus, šio Aprašo ar kitų teisės aktų nuostatas, gali būti išbrauktas iš stebėtojų sąrašo apklausos komisijos arba apklausos komisijos padalinio sprendimu. Apklausos komisijos ar apklausos komisijos padalinio sprendimas priimamas daugiau kaip pusės visų komisijos narių ar visų komisijos padalinio narių balsų dauguma. Dėl padaryto pažeidimo surašomas pažeidimo aktas.

21. Uždarius apklausos patalpą, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 apklausos komisijos ar apklausos komisijos padalinio narių, surenkami nepanaudoti apklausos dalyvių sąrašo lapai. Dalyvaujant stebėtojams (jeigu tokių yra), surašomas nepanaudotų apklausos dalyvių sąrašo lapų aktas (toliau vadinama – aktas), kuriame nurodomas nepanaudotų ar sugadintų apklausos dalyvių sąrašo lapų skaičius. Po to suskaičiuojami panaudoti apklausos dalyvių sąrašo lapai ir jų skaičius įrašomas apklausos balsų skaičiavimo protokole.

Apklausos komisija suskaičiuoja panauduotose apklausos dalyvių sąrašo lapuose įrašytus dalyvius, kiek iš jų atsakė „taip“ ir „ne“, ir šiuos duomenis įrašo apklausos balsų skaičiavimo protokole.

Apklausos rezultatai sumuojami pagal gyvenamąsias vietas, seniūnijų ir savivaldybių teritorijas.

Jeigu apklausą vykdė apklausos komisijos padaliniai, visi apklausos rezultatai, pasibaigus apklausos vykdymo laikui, pristatomi apklausos komisijai, sumuojami ir surašomas apklausos balsų skaičiavimo protokolas.

Aktą ir apklausos balsų skaičiavimo protokolą pasirašo apklausoje dalyvavę apklausos komisijos nariai. Paskui aktą ir apklausos balsų skaičiavimo protokolą pasirašo stebėtojai (jeigu

tokių yra). Jų pastabos, apklausos komisijos narių atskirosios nuomonės pridedamos prie akto ir apklausos balsų skaičiavimo protokolo ir yra neatskiriama apklausos balsų skaičiavimo protokolo dalis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, *Žin.*, 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

22. Apklausos komisija visus apklausos dalyvių sąrašo lapus (tiek panaudotus, tiek nepanaudotus), atskirus laisvos formos apklausos dalyvių sąrašo lapus, aktą ir apklausos balsų skaičiavimo ar sueigos protokolą kitą dieną po įvykusios apklausos pateikia apklausos koordinatoriui.

Apklausos koordinatorius patikrina, ar atskiruose laisvos formos apklausos dalyvių sąrašo lapuose įrašyti asmenys atitinka šio Aprašo 5 punkto reikalavimus, ir tik tuo atveju, jeigu šie asmenys turi teisę dalyvauti apklausoje, jų pareikštą nuomonę įskaito į apklausos rezultatus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, *Žin.*, 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

23. Pasibaigus apklausos vykdymo laikui, apklausos rezultatus visuomenės informavimo priemonėms gali pranešti apklausos komisija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, *Žin.*, 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

24. Prašymus ir skundus dėl apklausos komisijos sprendimų, apklausos balsų skaičiavimo protokolų surašymo, taip pat kitus prašymus ir skundus dėl šio Aprašo nuostatų pažeidimų nagrinėja apklausos koordinatorius.

Vidaus reikalų ministras dėl šiurkščių pažeidimų (pvz., trukdyta gyventojams pareikšti nuomonę, stengtasi paveikti gyventojų valią, nesilaikyta šiame Apraše nustatytų apklausos procedūrų ir panašiai) gali pripažinti apklausos rezultatus negaliojančiais. Vidaus reikalų ministro įsakyme turi būti nurodyti pažeidimai, dėl kurių apklausos rezultatai pripažįstami negaliojančiais.

25. Apklausos koordinatorius, išnagrinėjęs gautus apklausos dokumentus, prašymus, skundus ir nustatęs, kad apklausa vyko pagal šio Aprašo nuostatas, per 15 dienų priima apklausos rezultatus patvirtinantį sprendimą, kuris įforminamas vidaus reikalų ministro įsakymu, ir apie jos rezultatus informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir savivaldybę (savivaldybes). Savivaldybė (savivaldybės) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo apklausos rezultatų gavimo dienos paskelbia juos vietos spaudoje, oficialiame tinklalapyje ir skelbimų lentose (ten, kur jos apklausiamoje teritorijoje oficialiai įrengtos).

26. Apklausa turi būti atliekama ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo tos dienos, kurią turėjo būti vykdoma apklausa, jeigu numatytoji apklausa neįvyko dėl vykdytojų kaltės, jeigu pareikšti savo nuomonės neatvyko nė vienas apklausiamos teritorijos gyventojas, turintis teisę dalyvauti apklausoje, arba per 3 mėnesius nuo įvykusios apklausos dienos, jeigu apklausos rezultatai dėl šiurkščių pažeidimų buvo pripažinti negaliojančiais. Sprendimas įforminamas vidaus reikalų ministro įsakymu, kuriame nurodomas naujos apklausos vykdymo laikas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1133](#), 2007-10-24, *Žin.*, 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

27. Apklausos rengimo ir vykdymo išlaidas apmoka:

27.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kai apklausa vykdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės iniciatyva arba gavus iniciatyvinės grupės pasiūlymus steigti naujas savivaldybes, panaikinti esamas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas bei centrus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1183](#), 2009-09-23, *Žin.*, 2009, Nr. 117-5017 (2009-10-01), i. k. 1091100NUTA00001183

27.2. savivaldybė iš savo biudžeto, kai gyventojų apklausa vykdoma gavus savivaldybės tarybos pasiūlymus steigti naujas savivaldybes, panaikinti esamas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas bei centrus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1183](#), 2009-09-23, Žin., 2009, Nr. 117-5017 (2009-10-01), i. k. 1091100NUTA00001183

27.3. kitos institucijos ir fondai pagal susitarimą su apklausos koordinatoriumi.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1429](#), 2001-11-27, Žin., 2001, Nr. 102-3633 (2001-12-05), i. k. 1011100NUTA00001429

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. 1019 "Dėl Vietos gyventojų apklausos tvarkos patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1276](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 98-4402 (2003-10-17), i. k. 1031100NUTA00001276

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. 1019 "Dėl Vietos gyventojų apklausos tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1090](#), 2005-10-18, Žin., 2005, Nr. 126-4477 (2005-10-22), i. k. 1051100NUTA00001090

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. 1019 "Dėl Vietos gyventojų apklausos tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1133](#), 2007-10-24, Žin., 2007, Nr. 113-4598 (2007-10-31), i. k. 1071100NUTA00001133

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. 1019 "Dėl Vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1183](#), 2009-09-23, Žin., 2009, Nr. 117-5017 (2009-10-01), i. k. 1091100NUTA00001183

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. 1019 "Dėl Vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo